

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 20Csp/119/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123209722
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Bujňák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2024:8123209722.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov, sudcom JUDr. Marekom Bujňákom, v spore žalobcu: Spoločnosť UBC 2020, k.s., so sídlom kancelárie: Zelinárska 6, 821 08 Bratislava, IČO: 53 151 135, ako správcu úpadcu: Silverside, a. s. v konkurze, so sídlom Plynárenská 7/B, 821 09 Bratislava – mestská časť Ružinov, Slovenská republika, IČO: 50 052 560, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou VIVID LEGAL, s. r. o., so sídlom Plynárenská 7/A, 821 09 Bratislava, Slovenská republika, IČO: 36 807 915, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, XXX XX D., o zaplatenie 1307,42 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1.210,05 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 38,77 eura od 21.10.2020 do zaplatenia, zo sumy 39,41 eura od 21.11.2020 do zaplatenia, zo sumy 40,06 eura od 21.12.2020 do zaplatenia, zo sumy 40,73 eura od 21.01.2021 do zaplatenia, zo sumy 41,40 eura od 21.02.2021 do zaplatenia, zo sumy 42,09 eura od 21.03.2021 do zaplatenia, zo sumy 42,79 eura od 21.04.2021 do zaplatenia, zo sumy 43,50 eura od 21.05.2021 do zaplatenia, zo sumy 44,22 eura od 21.06.2021 do zaplatenia, zo sumy 44,95 eura od 21.07.2021 do zaplatenia, zo sumy 45,70 eura od 21.08.2021 do zaplatenia, zo sumy 46,46 eura od 21.09.2021, zo sumy 47,23 eura od 21.10.2021 do zaplatenia, zo sumy 48,01 eura od 21.11.2021 do zaplatenia, zo sumy 48,81 eura od 21.12.2021 do zaplatenia, zo sumy 49,61 eura od 21.01.2022 do zaplatenia, zo sumy 50,44 eura od 21.02.2022 do zaplatenia, zo sumy 51,27 eura od 21.03.2022 do zaplatenia, zo sumy 52,12 eura od 21.04.2022 do zaplatenia, zo sumy 52,99 eura od 21.05.2022 do zaplatenia, zo sumy 53,87 eura od 21.06.2022 do zaplatenia, zo sumy 54,77 eura od 21.07.2022 do zaplatenia, zo sumy 4,80 eura od 21.10.2020 do zaplatenia, zo sumy 4,80 eura od 21.11.2020 do zaplatenia, zo sumy 4,80 eura od 21.12.2020 do zaplatenia, zo sumy 4,80 od 21.01.2021 do zaplatenia, zo sumy 4,80 eura od 21.02.2021 do zaplatenia, zo sumy 4,80 eura od 21.03.2021 do zaplatenia, zo sumy 4,80 eura od 21.04.2021 do zaplatenia, zo sumy 4,80 eura od 21.05.2021 do zaplatenia, zo sumy 4,80 eura od 21.06.2021 do zaplatenia, zo sumy 4,80 eura od 21.07.2021 do zaplatenia, zo sumy 4,80 eura od 21.08.2021 do zaplatenia, zo sumy 4,80 eura od 21.09.2021 do zaplatenia, zo sumy 4,80 eura od 21.10.2021 do zaplatenia, zo sumy 4,80 eura od 21.11.2021 do zaplatenia, zo sumy 4,80 eura od 21.12.2021 do zaplatenia, zo sumy 4,80 eura od 21.01.2022 do zaplatenia, zo sumy 4,80 eura od 21.02.2022 do zaplatenia, zo sumy 4,80 eura od 21.03.2022 do zaplatenia, zo sumy 4,80 eura od 21.04.2022 do zaplatenia, zo sumy 4,80 eura od 21.05.2022 do zaplatenia, zo sumy 4,80 eura od 21.06.2022 do zaplatenia, zo sumy 4,80 eura od 21.7.2022 do zaplatenia a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

III. Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 16,34%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou domáhal proti žalovanému zaplatať sumu 1307,42 eura s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že žalovaný je fyzická osoba, ktorej žalobca na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere číslo (variabilný symbol) 361297325 uzavreť dňa 24.06.2019 medzi žalobcom a žalovaným (ďalej aj ako „Zmluva“) poskytol spotrebiteľský úver nasledovne: istina: vo výške 1500,- eur (článok II. Zmluvy), zmluvný úrok vo výške: 19,90 % p.a. (článok II. Zmluvy). Žalovaný Úver k dnešnému dňu nespláť. Dňa 29.09.2022 bolo v Obchodnom vestníku SR č. 187/2022 pod číslom K056351 zverejnené Uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 22.09.2022, sp. zn. 31K/25/2022 (ďalej len „Uznesenie o vyhlásení konkurzu,“), ktorým Okresný súd Bratislava I vo výroku I. rozhodol o vyhlásení konkurzu na majetok spoločnosti Silverside, a. s. v konkurze. Dňa 04.05.2023 bolo v Obchodnom vestníku SR č. 85/2023 pod číslom K024068 zverejnené Uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 24.04.2023, sp. zn. 31K/25/2022 (ďalej len „Uznesenie 2“), ktorým Okresný súd Bratislava I vo výroku II. rozhodol o tom, že do funkcie správcu ustanovuje spoločnosť UBC 2020, k. s., so sídlom kancelárie: Zelinárska 6, 821 08 Bratislava, číslo správcu: 2009. Žalovaný sa zaviazal spláť úver prostredníctvom pravidelných mesačných splátok vo výške 55,67 eura. Žalovaný dňa 24.06.2019 uzavrel so žalobcom zmluvu o zabezpečení poistenia schopnosti spláť úver č. 361297325 (ďalej aj ako „Zmluva o zabezpečení poistenia“). Uzavretie Zmluvy o zabezpečení poistenia bolo dobrovoľné a nebolo podmienkou poskytnutia Úveru dlžníkovi (bod 13. Zmluvy o zabezpečení poistenia), a tiež nebolo ani podmienkou uzavretia Zmluvy (článok XIII., bod 1 Zmluvy). Žalovaný sa zaviazal spláť mesačné náklady spojené s poistením vyplývajúcim zo Zmluvy o zabezpečení poistenia vo výške 4,80 eura (článok 2. Zmluvy o zabezpečení poistenia), a to vždy spolu s pravidelnou mesačnou splátkou úveru (článok 10. Zmluvy o zabezpečení poistenia). Žalovaný sa dostal so splácaním úveru, ako aj so splácaním mesačných nákladov spojených s poistením do omeškania. Žalobca upomienkou č. 1 zo dňa 27.02.2020 vyzval Žalovaného na zaplatať dlžnej mesačnej splátky Úveru, ako aj na úhradu nákladov za vystavenie upomienok v zmysle Sadzobníka poplatkov žalobcu a súčasne upozornil žalovaného, že si žalobca uplatňuje zmluvné a zákonné nároky spojené s omeškáním, t.j. zmluvnú pokutu a úrok z omeškania. Žalobca výzvou s názvom „Posledná výzva“ zo dňa 26.03.2020 vyzval žalovaného na zaplatať dlžnej mesačnej splátky úveru a súčasne upozornil žalovaného, že si žalobca od omeškania s úhradou príslušnej splátky uplatňuje zmluvné a zákonné nároky spojené s omeškáním, t.j. zmluvnú pokutu a úrok z omeškania, vymáhanie nárokov žalobcu môže byť odovzdané do mandátnej správy a že pokiaľ dlžná suma akejkoľvek mesačnej splátky nebude uhradená a s jej úhradou bude žalovaný v omeškání so splácaním viac ako 3 (slovom: tri) mesiace, žalobca môže pristúpiť k zosplateniu celého dlhu zo zmluvy. Nakoľko sa Žalovaný dostal do omeškania so splácaním úveru žalobca má právo na zaplatať zmluvnej pokuty vo výške 10 % p.a. z dlžnej sumy nezaplatených splátok Úveru od prvého dňa omeškania (článok IX. Zmluvy), žalobca má právo na zaplatať zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % p.a. z dlžnej sumy nezaplatených splátok úveru od prvého dňa omeškania (článok II. Zmluvy), Nakoľko sa Žalovaný dostal do omeškania s úhradou mesačných nákladov spojených s poistením žalobca má právo na zaplatať zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % p.a. z dlžnej sumy neuhradených súm mesačných nákladov spojených s poistením, a to od prvého dňa omeškania.

2. Žalovaný sa k podanej žalobe nevyjadril.

3. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil tento skutkový stav:

4. Spoločnosť Silverside, a.s. a žalovaný uzatvorili dňa 24.06.2019 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 1.500,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal spláť v 36 mesačných splátkach po 55,67 eura, vždy k 20. dňu v mesiaci. Výška úrokovej sadzby bola 19,90% ročne, ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) 20,60% a priemerná RPMN 15,87%. Konečná splatnosť bola 20.07.2022.

5. Spoločnosť Silverside, a.s. a žalovaný dňa 24.06.2019 uzavreli Zmluvu o zabezpečení poistenia schopnosti spláť úver č. 361297325. Žalovaný sa zaviazal spláť mesačné náklady spojené s poistením vyplývajúcim zo Zmluvy o zabezpečení poistenia vo výške 4,80 eura (článok 2. Zmluvy o zabezpečení poistenia), a to vždy spolu s pravidelnou mesačnou splátkou Úveru.

6. Dňa 29.09.2022 bolo v Obchodnom vestníku SR č. 187/2022 pod číslom K056351 zverejnené Uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 22.09.2022, sp. zn. 31K/25/2022 (ďalej len „Uznesenie o vyhlásení konkurzu,“), ktorým Okresný súd Bratislava I vo výroku I. rozhodol o vyhlásení konkurzu na majetok spoločnosti Silverside, a. s. v konkurze. Dňa 04.05.2023 bolo v Obchodnom vestníku SR č. 85/2023 pod číslom K024068 zverejnené Uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 24.04.2023, sp. zn. 31K/25/2022 (ďalej len „Uznesenie 2“), ktorým Okresný súd Bratislava I vo výroku II. rozhodol o tom, že do funkcie správcu ustanovuje spoločnosť UBC 2020, k. s., so sídlom kancelárie: Zelinárska 6, 821 08 Bratislava, číslo správcu: 2009.

7. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

8. Podľa § 52 ods. 1,2,3,4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len ako „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

9. Špeciálna úprava spotrebiteľského úveru je obsiahnutá v zákone č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.01.2019 do 31.12.2019 (ďalej len ako „ZoSÚ“). Tento zákon v § 1 ods. 2 prvá veta definuje spotrebiteľský úver, ako dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

10. Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

11. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42..

12. Podľa § 7 ods. 1, 2 ZoSÚ, Veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.17)

13. Podľa § 7 ods.20 ZoSÚ, na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky:

a) čistý príjem spotrebiteľa,

b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť,

- c) výška splátky spotrebiteľského úveru a
- d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

14. Podľa ust. § 2 ods. 1 Opatrenia Národnej banky Slovenska č. 10/2017 v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej ako „Opatrenie“), ukazovateľ schopnosti splácať sa vypočíta ako podiel výdavkov na peňažné záväzky spotrebiteľa podľa odseku 3 a celkovej výšky čistých príjmov spotrebiteľa podľa odseku 4 zníženej o celkovú výšku nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa podľa odseku 5. Všetky položky výpočtu ukazovateľa schopnosti splácať sa prepočítavajú na obdobie jedného mesiaca.

15. Podľa ust. § 2 ods. 2 Opatrenia, limit ukazovateľa schopnosti splácať vypočítaného podľa odseku 1 nemôže prekročiť hodnotu 1.

16. Podľa ust. § 2 ods. 3 Opatrenia, výdavky na peňažné záväzky spotrebiteľa sa na účely odseku 1 určujú ako súčet výšky splátky poskytovaného spotrebiteľského úveru podľa § 7 ods. 20 písm. c) zákona pri zohľadnení odsekov 12 a 13 a § 4 a sumy peňažných záväzkov znižujúcich príjem spotrebiteľa podľa § 7 ods. 20 písm. d) zákona pri zohľadnení odsekov 14 až 21.

17. Podľa ust. 2 ods. 5 Opatrenia, výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa podľa § 7 ods. 20 písm. b) zákona sa na účely odseku 1 určuje najmenej vo výške sumy životného minima spotrebiteľa, životného minima na osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť a ktorá žije so spotrebiteľom v spoločnej domácnosti a výdavkov na inú osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť vo výške určenej právoplatným rozhodnutím súdu; ak rozhodnutím súdu nie je určené výživné, vo výške najmenej 30 % životného minima na túto osobu. Celkovou výškou nákladov sa rozumie výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa podľa prvej vety zvýšená o 20 % rozdielu medzi celkovou výškou čistého príjmu spotrebiteľa a životným minimom spotrebiteľa, životným minimom osoby, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť a ktorá žije so spotrebiteľom v spoločnej domácnosti a výdavkami na inú osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť vo výške určenej právoplatným rozhodnutím súdu; ak rozhodnutím súdu nie je určené výživné, vo výške najmenej 30 % životného minima na túto osobu.

18. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná.

19. V civilnom procese platí tzv. prejednacia zásada. Vo všeobecnosti podľa tejto zásady je záležitosťou procesných strán, aké predložia skutkové podklady, vrátane dôkazov. Tvrdiť skutočnosti rozhodujúce pre posúdenie veci a navrhovať dôkazy tieto skutočnosti podporujúce je tak výlučne vecou strán a každá zo strán nesie procesnú zodpovednosť za to, že svojimi tvrdeniami vnesie do procesu ten skutkový materiál, ktorý bude v súlade s jej procesnými záujmami. Súd je oprávnený založiť rozhodnutie na skutočnostiach predložených procesnými stranami, a to, čo strany nepredložia, nemôže brať za základ pre svoje rozhodovanie. Stranám teda hrozí pri nespnení dôkaznej povinnosti a pri neunesení dôkazného bremena, nepriaznivé rozhodnutie vo veci samej. Dôkazné bremeno je teda inštitútom procesného práva, ktoré stíha toho účastníka, v ktorého záujme je aby určitá skutočnosť rozhodná podľa hmotného práva a stranou tvrdená bola v konaní skutočne preukázaná. Pravým zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu vydať rozhodnutie i v tých prípadoch, keď určitá skutočnosť pre spor rozhodná dokázaná nebola, teda keď si súd nemôže urobiť záver o tom, že určitá skutočnosť je alebo nie je pravdivá.

20. Žalobca si uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a preto je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t.j. § 52 a nasl. OZ, ZoSÚ a ďalšie. Bolo na žalobcovi, aby tento preukázal, že bonitu žalovaného náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z....

21. Cieľom § 7 ods. 1 v spojitosti s § 11 ods. 2 ZoSÚ je dosiahnuť, aby dodávateľ vzal na zreteľ existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka,

aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobého ochorenia a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7CoCsp 16/2021, rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 9Csp 1/2022, tiež Okresného súdu Bardejov sp. zn. 7Csp 80/2020).

22. Čistý príjem žalovaného mal byť 489,- eur. Suma životného minima platná od 1.7.2018 do 30.06.2019 bola na plnoletú fyzickú osobu vo výške 205,07 eura a nezaopatrené dieťa alebo zaopatrené nepĺnoleté dieťa vo výške 93,61 eura. Žalovaný v žiadosti uviedol 2 vyživované osoby. 205,07 eura + 2x 93,61 eura = 392,29 eura. Pri výpočte nákladov na živobytie v zmysle Opatrenia NBS č. 10/2017, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, náklady na živobytie predstavujú (§ 2 ods.5 Opatrenia - zvýšenie o 20% medzi príjmom spotrebiteľa a životným minimom) 392,29 eura + (489,- eur - 392,29 eura /100 x 20) = 392,29 eura + 78,46 eura = 470,75 eura. Výdavky žalovaného tak predstavovali sumu 470,75 eura, pričom pri príjme 489,- eur, žalovanému nezostávali finančné prostriedky na splácanie úveru.

23. Súd teda robí záver, že žalobca pri preverovaní bonity nepostupoval s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., ale naopak, tieto svoje povinnosti porušil, čím sú naplnené predpoklady hmotnoprávnej fikcie podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ a to, že úver je bezúročný a bez poplatkov.

24. Za ďalší dôvod bezúročnosti súd považoval úrok vo výške 19,90%, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi. Dobré mravy možno stotožniť so všeobecne spoločensky uznávanými zásadami konania v právnom styku /poctivosť, nezneužívanie výkonu práv, nešíkanosťný spôsob výkonu práva, rešpektovanie rovnosti účastníkov občianskoprávných vzťahov/. Za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom treba považovať právny úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi / pozri rozhodnutie NS SR sp.zn. 3 Cdo 137/2003/. Podľa údajov Národnej banky Slovenska bola priemerná úroková miera obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam v mesiaci jún 2019 pri úveroch od 1 roku do 5 rokov na úrovni 5,04% ročne (<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/udajove-kategorie-sdds/urokove-sadzby/priemerne-urokove-miery-z-uverov-obchodnych-bank>). Dohodnutá výška úrokov 19,90% ročne uvedená v Zmluve /takmer štvornásobná/ prekračuje priemernú úrokovú mieru obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam v mesiaci jún 2019. Dlžník uzatvára zmluvu o úvere a dohodu o úrokoch prevažne z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby veriteľ v takejto situácii poskytoval dlžníkovi neprimerané úroky. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014, ktorý uviedol: „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky

prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“ Vzhľadom na vyššie uvedené súd teda dospel k záveru, že dohodnutá úroková sadzba vo výške 19,90% ročne je v rozpore s dobrými mravmi, a preto v tejto časti je Zmluva v zmysle § 41 OZ neplatná.

25. Žalobca teda môže od žalovaného požadovať iba splátky istiny.

26. V zmysle § 54a Občianskeho zákonníka premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť. Vzhľadom k tomu, že sa jedná o nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, súd v súlade s § 54a OZ ex offo skúmal, či nárok nie je premlčaný.

27. Podľa § 100 ods. 1, 2, 3 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka. Nepremlčujú sa takisto práva z vkladov na vkladných knižkách alebo na iných formách vkladov a bežných účtoch, pokiaľ vkladový vzťah trvá.

28. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

29. Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

30. Splatnosť splátok bolo dohodnutá 20. deň v mesiaci, nasledujúci deň začalo plynúť premlčanie u každej splátky. V čase od 27.03.2020 do 30.04.2020 a od 19.01.2021 do 28.02.2021 však premlčacia doba neplynula v súlade so zákonom č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, čo je 75 dní. Žaloba bola podaná na súd dňa 18.10.2023, premlčané sú teda splátky, ktorých splatnosť nastala pred 04.08.2020 (3 roky + 75 dní). Súd teda priznal žalobcovi splátky istiny od 20.08.2020 podľa amortizačnej tabuľky, spolu vo výške 1.094,85 eura.

31. Ďalej mal súd za to, že žaloba bola dôvodná aj v časti poistného. V zmluve o zabezpečení poistenia schopnosti splácať úver sa žalovaný v zmysle § 788 Občianskeho zákonníka zaviazal uhrádzať mesačné náklady spojené s poistením, pričom tieto úhrady boli splatné spolu s pravidelnou mesačnou splátkou. Súd rovnako ako pri istine prihliadol na premlčanie a priznal náklady spojené s poistením od 20.08.2020, t.j. 24x 4,80 eura, spolu 115,20 eura.

32. Spolu súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 1.210,05 eura.

33. Keďže sa žalovaný dostal do omeškania s platením svojich peňažných záväzkov, zaviazal ho súd na zaplatenie úrokov z omeškania v súlade s ustanovením § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka odo dňa nasledujúceho po dátume splatnosti priznaných splátok istiny a poistenia, pričom žalobca si uplatnil úrok z omeškania až od 21.10.2020.

34. Žalobca si v konaní uplatnil i nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 362,68 eura, ktorá predstavuje 10% zo súm omeškaných splátok úveru. Súd považuje zmluvnú pokutu za neprijateľnú zmluvnú podmienku, pričom uvedenú zmluvnú podmienku vyhlásil Okresný súd Vranov nad Topľou v konaní vedenom pod sp. zn. 5Csp/99/2018 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove sp. zn.

9CoCsp/23/2020 za neprijateľnú zmluvnú podmienku. So závermi vyjadrenými v tomto rozhodnutí sa súd stotožňuje a považuje ich za plne aplikovateľné aj v tejto veci. Navyše v danom prípade možno zmluvnú pokutu považovať za neprimerane vysokú a v rozpore so zákonom s poukazom na § 3a ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., podľa ktorého zmluvná pokuta spolu s úrokom z omeškania nesmie prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnených podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády. Na účely nariadenia sa posudzuje súčet všetkých sankcií, v tomto prípade súčet výšky úrokov z omeškania a výšky zmluvnej pokuty, čo je celkom 17 % (zmluvná pokuta 12 %, úroky z omeškania 5 %), čo je viac ako trojnásobok úrokov z omeškania podľa uvedeného nariadenia vlády. Nie je pritom podstatné, v akej výške si žalobca uplatňuje zmluvnú pokutu (10%), ale to, čo bolo v zmluve dojednané. Preto je uvedená zmluvná podmienka v rozpore so zákonom a v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka je takto dojednaná zmluvná podmienka absolútne neplatná. Z dôvodov vyššie uvedených súd nárok na zmluvnú pokutu zamietol.

35. Žalobca si nakoniec uplatnil aj nárok na úroky a upomienky. Súd s poukazom na bezúročnosť a bez poplatkovosť úveru žalobu v tejto časti zamietol.

36. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods.2 CSP, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Žalobca bol úspešný v časti zaplataenia 1.210,05 eura zo sumy 2.080,19 eura (1.307,42 eura + 144,- eur + 362,68 eura + 259,09 eura + 7,- eur), t.j. v časti 58,17% a žalovaný vo zvyšných 41,83%. Úspech žalobcu, ktorý prevyšuje úspech žalovaného je 16,34%. Nakoľko súd nezistil žiadny dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý by náhradu trov konania nepriznal, priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 16,34%. O výške náhrady trov konania bude po právoplatnosti rozhodnutia rozhodnuté samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).